

PTA

Schoolexamens

HAVO

Cohort 2026-2028

Versiebeheer

Versie	Datum vaststelling schoolleiding	Datum instemming MR	Toelichting
260623	23-06-2026	29-06-2026	Eerste vaststelling

Met deze versie vervallen alle voorgaande versies van het PTA.

LEESWIJZER PTA

Deze leeswijzer vormt een toelichting op het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en moet worden gelezen in samenhang met het examenreglement. Rechten en plichten van kandidaten met betrekking tot deelname, beoordeling, inzage, herkansing en onregelmatigheden zijn vastgelegd in het examenreglement. De kandidaat wordt geacht kennis te hebben genomen van het PTA en het examenreglement en handelt overeenkomstig deze regelingen.

Het PTA bevat uitsluitend toetsen die onderdeel zijn van het schoolexamen (SE).

In het PTA is per vak en per periode aangegeven:

- welke toetsen onderdeel zijn van het schoolexamen (SE);
- de weging van deze toetsen;
- de toetsvorm;
- en de herkansbaarheid van de toets.

De aanduidingen en afkortingen worden per vak concreet ingevuld.

Het PTA is volgens een vast format opgebouwd. In deze leeswijzer volgt een korte toelichting op de onderdelen en de gebruikte afkortingen.

Kolom	Toelichting
Sch.j.	Schooljaar
Lj.	Leerjaar
P	Periode in het jaar waarin het SE-onderdeel afgenomen wordt. Het schooljaar kent in de voorexamenklassen vier periodes, waarbij periode 2 is opgedeeld in twee deelperiodes. Het examenjaar bestaat uit drie periodes.
Afk.	Unieke identificatie code binnen het vak. Deze code bestaat uit drie posities en is als volgt opgebouwd: - Eerste positie: leerjaar waarin het SE-onderdeel wordt afgenomen - Tweede positie: periode waarin het SE-onderdeel wordt afgenomen - Derde positie: volgnummer van het SE-onderdeel binnen die periode. Bij schriftelijke toetsen betekent een 1 op deze positie dat het SE-onderdeel in de toetsweek wordt afgenomen.
Toetsomschrijving	Een korte omschrijving van de te toetsen kennis en vaardigheden. Indien van toepassing wordt verwezen naar lesmateriaal.
Weergave	De manier waarop het SE-onderdeel beoordeeld wordt: - Cijfer: na het SE-onderdeel volgt een cijfer dat voor een bepaald percentage meetelt in het SE-eindcijfer - NB-NBB: Naar Behoren – Niet Naar Behoren. Een onderdeel dat op deze manier wordt afgesloten moet naar behoren worden afgerond om het schoolexamen te kunnen voltooien. - O-V-G: Onvoldoende – Voldoende – Goed. Deze beoordeling wordt alleen bij LO gebruikt. LO moet afgesloten worden met een v of g.

Soort ex.stof	Bevat het SE-onderdeel enkel voorgeschreven SE stof, of ook stof die op het Centraal Examen (CE) getoetst gaat worden.
Herkansing	De regels met betrekking tot inhalen en herkansen zijn opgenomen in het examenreglement. In het PTA is per SE-onderdeel aangegeven of deze herkansbaar is: - Hoogste, 1: het SE-onderdeel kan maximaal eenmaal herkanst worden, het hoogste cijfer telt. - Hoogste, 2: Deze mogelijkheid komt alleen voor bij het rekenexamen op de HAVO. Deze kent 2 herkansingsmogelijkheden, het hoogste cijfer telt. - Leeg: het SE-onderdeel kan niet herkanst worden.
Weging	De weging van SE-onderdelen is weergegeven in percentages of wegingsfactoren. Het eindcijfer voor het SE wordt berekend op basis van deze wegingen. Een weging is alleen aan de orde wanneer het SE-onderdeel met een cijfer afgesloten wordt.
Domeincode	Een opgave van de (sub)domeinen die van toepassing zijn op het betreffende SE-onderdeel. Deze (sub)domeinen zijn afhankelijk van het vak, en staan beschreven in het examenprogramma, te vinden op examenblad.nl. Deze kolom is van belang voor borging van het examenprogramma en voor de school en de inspectie.
Domeinomschrijving	Een korte omschrijving van de domeinen die van toepassing zijn op het betreffende SE-onderdeel.
Duur	De duur van het SE-onderdeel. Daarbij kunnen de volgende mogelijkheden aan de orde zijn: - 30/45 minuten (ten behoeve van mondelingen) - 60 minuten - 90 minuten - 120 minuten - 150 minuten - Leeg: een SE-onderdeel wordt niet op één vast moment afgenomen, maar over een langere periode beoordeeld.
Toetssoort	Het soort SE-onderdeel: - TT: Theoretische toets - MO: Mondeling - PO: Praktisch - KL: Kijk- en luister
Afnamevorm	De vorm waarin het SE-onderdeel plaatsvindt: - Schriftelijk - Digitaal - Praktisch - Mondeling

Hulpmiddelen	Bij SE-onderdelen waarbij gebruik wordt gemaakt van hulpmiddelen worden de voorwaarden hiervoor per SE-onderdeel in het PTA beschreven. Het gebruik van hulpmiddelen is uitsluitend toegestaan indien deze expliciet bij de betreffende toets in het PTA zijn vermeld. Als bij een SE-onderdeel geen hulpmiddelen zijn opgenomen, is gebruik hiervan niet toegestaan. Er wordt onderscheid gemaakt tussen: - Hulpmiddelen die door school ter beschikking worden gesteld; - Hulpmiddelen die de kandidaat zelf dient mee te brengen. Indien in het PTA vermeld, stelt de school de volgende hulpmiddelen beschikbaar tijdens de toets: - BN: Binas - GB: Grote Bosatlas - WB NL-DU: woordenboek Nederlands – Duits - WB DU-NL: woordenboek Duits – Nederlands - WB NL-EN: woordenboek Nederlands – Engels - WB EN-NL: woordenboek Engels – Nederlands - WB NL-FR: woordenboek Nederlands – Frans - WB FR-NL: woordenboek Frans – Nederlands - WB GR-NL: woordenboek Grieks – Nederlands - WB LA-NL: woordenboek Latijn – Nederlands Daarnaast stelt de school bij alle SE-onderdelen een woordenboek Nederlands beschikbaar, met uitzondering van specifieke onderdelen bij het vak Nederlands (zie PTA). Indien in het PTA vermeld, is de kandidaat verantwoordelijk voor het meebrengen van de volgende hulpmiddelen: • GR: grafische rekenmachine; • ED: eigen device (laptop of tablet; mobiele telefoons zijn niet toegestaan) Daarnaast mag de kandidaat een gewone rekenmachine meenemen bij alle vakken, met uitzondering van de wiskundevakken en specifieke onderdelen van het rekenexamen.

Voor het inleveren van opdrachten gelden de regels zoals beschreven in het examenreglement. Bij praktische opdrachten (PO's) worden beoordelingscriteria en deadlines in de les door de docent aan de kandidaten bekend gemaakt. Overschrijding van deadlines kan worden aangemerkt als een onregelmatigheid, tenzij naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht.

In gevallen waarin het PTA niet voorziet, geldt het examenreglement. In geval van tegenstrijdigheid is het examenreglement leidend.

HAVO 2026-2028 / aardrijkskunde														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Wereld/Arm en Rijk, de Geo HAVO: H1 Twee werelden, één grensgebied + H2 Dromen van een betere toekomst	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A; B1	A: Vaardigheden□ B1: gebieden op grens van arm en rijk	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Wereld/Arm en Rijk, de Geo HAVO: H3 India en Groot Brittannië als voorbeeld + H4 Een veranderende wereld	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B2, B3	A: Vaardigheden□ B2: samenhangen en verschillen in de wereld, □ B3: mondiale processen en lokale effecten	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Aarde/Systeem Aarde, De Geo HAVO: H1 Ons eiland in de ruimte + H2 Afbraak en opbouw van het landschap	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C1, C2	A: Vaardigheden□ C1: samenhangen en verschillen op regionaal niveau, □ C2: samenhangen en verschillen op aarde	60	TT	Schriftelijk	
		4	441	Aarde/Systeem Aarde, de Geo HAVO: H3 Klimaat en landschapszones + H4 Natuurgeweld in de Verenigde Staten	Cijfer	CE en SE		10	A, C1, C2, C3	A: Vaardigheden□ C1: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau □ C2: samenhangen en verschillen op regionaal niveau, □ C3: de aarde al natuurlijk systeem en lokale effecten	60	TT	Schriftelijk	
27/28	5	1	511	Leefomgeving/Wonen in Nederland, De Geo HAVO H1 Nederland Waterland + H2 Omgaan met water	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, E1, E2	A: Vaardigheden□ E1: nationale en regionale vraagstukken, □ E2: regionale en lokale vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB
		2	521	Leefomgeving/Wonen in Nederland, De Geo HAVO: H3 De wereld van de stad + H4 Een leefbare stad	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, E1, E2	A: Vaardigheden□ E1: nationale en regionale vraagstukken, □ E2: regionale en lokale vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB
		3	531	Ontwikkelingslanden/Brazilië, de Geo HAVO: H1 Natuurlijk Brazilië + H2 Blik op de Brazilianen + H3 Blik op de buitenwereld+ H4 Actuele vraagstukken in Brazilië	Cijfer	CE en SE		20	A, D1, D2	A: Vaardigheden□ D1: Gebiedskenmerken; □ D2: Actuele vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB

100

HAVO 2026-2028 / bedrijfseconomie														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Cumulus □ Hoofdstuk 1: Geldzaken	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid	90	TT	Schriftelijk	
		2	421	Cumulus □ Hoofdstuk 1: Geldzaken en □ Hoofdstuk 2: Ondernemerschap	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1, B2, B3, B4, E1, E2	A: basisvaardigheden B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid B2: De oprichting van een eenmanszaak B3: Van eenmanszaak naar rechtspersoon B4: Perspectief op de organisatie E1: Doel en organisatie van marketingactiviteiten E2: Marketingbeleid	90	TT	Schriftelijk	
		3	431	Cumulus hoofdstuk 3: De Eenmanszaak	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	B2, D2, F1, F2	B2: De oprichting van een eenmanszaak □ D2: Financieren □ F1: Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie □ F2: Kosten- en winstvraagstukken	90	TT	Schriftelijk	
		4	441	Cumulus □ Hoofdstuk 1: Geldzaken □ Hoofdstuk 2: Ondernemerschap □ Hoofdstuk 3: De eenmanszaak	Cijfer	CE en SE		10	A, B1, B2, B3, B4, D2, E1, E2, F1, F2	A: basisvaardigheden □ B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid □ B2: De oprichting van een eenmanszaak □ B3: Van eenmanszaak naar rechtspersoon □ B4: Perspectief op de organisatie □ D2: Financieren □ E1: Doel en organisatie van □ marketingactiviteiten □ E2: Marketingbeleid □ F1: Vastleggen van financiële en niet-financiële informatie □ F2: Kosten- en winstvraagstukken	90	TT	Schriftelijk	

27/28	5	1	511	Cumulus: □ Hoofdstuk 4	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B1, B2, B3, B4, C1, C2, D1, D2	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid, B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C1: interne organisatie, C2: personeelsbeleid, D1: investeren, D2: financieren	90	TT	Schriftelijk
2	521			Cumulus: □ Hoofdstuk 5 + keuzeopdracht	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B1, B2, B3, B4, C2, D2, E2, F1, F2, H	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid, B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C2: personeelsbeleid, D2: financieren, E2: marketingbeleid, F1: vastleggen van financiële stukken en niet- financiële informatie, F2: kosten - en winstvraagstukken, H Keuzeonderwerpen	90	TT	Schriftelijk
3	531			Cumulus: □ Hoofdstuk 1: Geldzaken □ Hoofdstuk 2: Ondernemerschap □ Hoofdstuk 3: De Eenmanszaak □ Hoofdstuk 4: De Besloten vennootschap □ Hoofdstuk 5: De naamloze vennootschap	Cijfer	CE en SE		20	A, B1, B2, B3, B4, C1, C2, D1, D2, E1, E2, F1, F2, G	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid, B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C1: interne organisatie, C2: personeelsbeleid, D1: investeren, D2: financieren, E1: doel en organisatie van marketingactiviteiten, E2: marketingbeleid, F1: vastleggen van financiële en niet- financiële informatie, F2: kosten -en winstvraagstukken, G: verslaggeving	90	TT	Schriftelijk

HAVO 2026-2028 / biologie

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	biologie voor jou 4H: Thema 1 "Inleiding in de biologie" en Thema 2 "Voortplanting"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, M, O, P	Voor Thema 1 " Inleiding in de biologie" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE ☐ A4, A5.1 t/m A5.9, A5.11, A6, A8.2, A8.5, A8.6, A11, A14, A15 ☐ M2.1.3, M2.1.4, M2.2.1, M2.2.2, M2.2.3 ☐ O1.1.1, O1.3.1, O1.4.1, O1.5.1, O1.6.1, <O6> ☐ P4.1.1 ☐ ☐ Voor Thema 2 "Voortplanting" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE ☐ A1, A5, A8 ☐ M3.2.2, M3.2.4, <SE M6> ☐ O2.2.1, <SE O8.1, O8.2, O8.3, O8.4, O8.5, O8.6, O8.7, O8.8, O8.9, O9.1, O9.2, O9.3, O9.4, O9.5, O9.6>	90	TT	Schriftelijk	BN
3	431			biologie voor jou 4H: Thema 3 "Genetica" en Thema 4 "Evolutie"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, M, O, P	Voor Thema 3 " Genetica" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A7 ☐ M7.1.1, M7.1.2, M7.1.3, M7.1.4, M8.1, M8.1.2, M8.3.1, M8.4.1 ☐ ☐ Voor Thema 4 "Evolutie" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A5 ☐ M2.1.1, M2.1.2, M2.1.3, M3.1.2, M8.1.3, M8.2.4, M8.4.1 ☐ P4.2.1, P4.3.1, P4.4.1, P4.4.2	90	TT	Schriftelijk	BN

4	441	biologie voor jou 4H: Thema 5 "Regeling" en Thema 6 "Waarneming & Gedrag" en Thema 7 "Ecologie & Milieu"	Cijfer	CE en SE	15	A, M, O, P	Voor Thema 5 "Regeling" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A5 ☐ M2.1.4 ☐ O2.1.3, O2.2.1, O2.2.2, O2.2.3, O2.3.1, O2.3.2, O2.3.3, O2.3.4, <O4.1, O4.2, O5.3> ☐ ☐ Voor Thema 6 "Waarneming en Gedrag" <=> SE 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ <A5, A8 ☐ O5.1, O5.2, O7> ☐ ☐ Voor Thema 7 "Ecologie en milieu" 4H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A5, A7, A8 ☐ P1.1.1, P1.1.2, P1.1.4, P1.2.1, P1.2.2, P1.2.3, P1.3.1, P1.3.2, P1.3.3, P1.3.4, <P2>, P3.1.1, P3.1.2, P3.1.3, P3.2.1, P3.2.2, P3.2.3, P3.2.4	90	TT	Schriftelijk	BN			
442 vaardigheden "natuurwetenschappelijke methode"			NB-NNB	CE en SE	0	A	Domein A= Vaardigheden ☐ Sub-domeinen: A5, A8	PO	Praktisch	BN				
27/28	5	1	511	biologie voor jou 5H: Thema 8 "Stofwisseling in de cel" en Thema 9 "DNA"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, M, O, P	Voor Thema 8 "Stofwisseling" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A5, A8 ☐ <M1.2.3>, M2.3.1, M2.3.2, M2.3.3, M2.3.4, M2.3.5, M2.3.6, M2.3.7, M2.3.8, M2.3.9 ☐ O1.2.1 ☐ ☐ Voor Thema 9 "DNA" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE) ☐ A8 ☐ <M1.1.1, M1.1.2, M1.1.3, M1.1.4, M1.2.1, M1.2.2>, M2.3.10, M3.1.1, M3.1.2, M3.2.1, M3.2.2, M3.2.3, M3.2.4, <M4.1, M4.2, M4.3, M5.1, M5.2, M5.3, M6.2, M6.4>, M8.1.1, M8.1.3, M8.2.1, M8.2.2, M8.4.1, M8.4.2	90	TT	Schriftelijk	BN

HAVO 2026-2028 / culturele en kunstzinnige vorming														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Kunstaubiografie (A) + Beeldende verwerking (B)	Cijfer	SE		10	A	Verkennen		PO	Praktisch	
		2	421	Korte film (A) +Filmposter (B),Discipline: Film en Design,Dimensie: aangereikt door docent, (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B, C	B: Verbreden, C: Verdiepen		PO	Praktisch	
		3	431	Schriftelijke onderzoeksopdracht (A) + Beeldende/audiovisuele verwerking (B)Discipline Muziek,Dimensie: aangereikt door docent,(zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B+C	B: verbreden + C: verdiepen		PO	Schriftelijk	
		4	441	Culturele-activiteit (A) +Fake-newsbericht (B)Discipline: DesignDimensie: aangereikt door docent(zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B	B: Verbreden, C: Verdiepen		PO	Praktisch	
			442	Praktische onderzoeksopdracht (A) + Presentatie (B)Discipline: keuze uit verschillende disciplines,Dimensie: aangereikt door docent,(zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B, C en D	B: verbreden + C: verdiepen en D: Verbinden		PO	Praktisch	
			443	Reflectieopdracht (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		10	D	Verbinden		PO	Praktisch	
								100						

HAVO 2026-2028 / Duitse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Kennistoets basiskennis Duits leerjaar 2/3/4Herhaling grammatica onderbouw + grammatica, woorden van kapitel 1 en K2 Na Klar.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D1	D1: taalvaardigheden	90	TT	Schriftelijk	
		2	421	Spreekvaardigheidsopdracht - spreekopdracht over één van de voorgegeven B1 thema's.	Cijfer	SE		10	C1, C2	C1: gesprekken voeren, C2: spreken	30	MO	Mondeling	
		3	431	Schrijfvaardigheidsexamen (digitaal EL) Basiswoordenschat leerjaar 2-3-4 Na Klar	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D1	D1: taalvaardigheden	90	TT	Digitaal	ED WB NL-DU
		4	441	Leesvaardigheidsexamen op CSE niveau	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid	120	TT	Schriftelijk	WB DU-NL
27/28	5	1	511	Schoolexamen formele schrijfvaardigheid (digitaal EL). Zakelijke brief schrijven op ERK B1/B2 niveau.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D1, D2, F	D1: taalvaardigheden, D2: strategische vaardigheden, F: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Digitaal	ED WB NL-DU
		2	521	Cito kijk -en luistervaardigheid B1 Niveau	Cijfer	SE		20	B	B: kijk -en luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
		3	531	Mondelingen – discussie ERK B1/B2 niveau / 15 minuten voorbereidingstijd - 30 minuten mondeling & 2 gelezen boeken.	Cijfer	SE		20	A, C1, C2	A: leesvaardigheid, C1: gesprekken voeren, C2: spreken	45	MO	Mondeling	
								100						

HAVO 2026-2028 / economie

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Cumulus Hoofdstuk 1 Geldzaken 1.1 Procenten en indexcijfers 1.2 Inkomen 1.3 Sparen en lenen 1.4 Verzekeren	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B, C, E1, E3, G1, G2, G3	A: informatieve vaardigheden, rekenkundig en/of grafisch onderbouwen, standpuntbepaling, strategisch inzicht, experimenten, B: Concept schaarste; C: Concept ruil; E1: Gezinnen ruilen over de tijd E3: Pensioenen G1: Risico en verzekeren G2: Asymmetrische informatie G3: Risico en rente	90	TT	Schriftelijk	
	3		431	Cumulus Hoofdstuk 2 Welvaart 2.1 Het bbp 2.2 Belasting 2.3 Ongelijkheid 2.4 Internationale handel	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	H1, H2, H3, I1	H1: Macro economische kringloop, nationaal inkomen en welvaart H2: Economische groei H3: Ongelijkheid en herverdeling I: concept goede tijden, slechte tijden;	90	TT	Schriftelijk	
			432	Economische opdracht start aan het begin van periode 2 en inleveren aan het eind van periode 2	NB-NNB	SE		0	A, J, K	A: informatievaardigheden, rekenkundig en/of grafisch onderbouwen, standpuntbepaling, strategisch inzicht, experimenten, J: onderzoek en experiment, K: Keuzeonderwerpen		PO	Praktisch	

4	441	Cumulus□ Hoofdstuk 1□ 1.1 Procenten en indexcijfers□ 1.2 Inkomen□ 1.3 Sparen en lenen□ 1.4 Verzekeren□ Hoofdstuk 2□ 2.1 Het bbp□ 2.2 Belasting□ 2.3 Ongelijkheid□ 2.4 Internationale handel□ Hoofdstuk 3 Speltheorie □ hoofdstuk 4 Markt□ 4.1 Vraag en aanbod□ Keuzeopdracht	Cijfer	CE en SE	20	A2, B, C, D1, D2, D3, D6, D7, F1, F2, F3, G1, G2, G3, H1, H2, H3, K	A: Vaardigheden; □ B: Concept schaarste; □ C: Concept ruil;□ D1: Marktvraag □ D2: Marktaanbod□ D3: Marktmechanisme□ D6: Consumentengedrag□ D7: Producentengedrag□ E1: Gezinnen ruilen over de tijd □ E3: Pensioenen□ F1: Speltheorie□ F2: Samenwerken en onderhandelen□ F3: Markt falen□ G1: Risico en verzekeren□ G2: Asymmetrische informatie□ G3: Risico en rente□ H1: Macro economische kringloop, nationaal in□ K: Keuzeonderwerp	90	TT	Schriftelijk

27/28	5	1	511	CumulusGeldzaken, Welvaart, Speltheorie en Keuzeopdracht	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A2, B, C, D1, D2, D3, D6, D7, F1, F2, F3, G1, G2, G3, H1, H2, H3, K	A: Vaardigheden; □ B: Concept schaarste; □ C: Concept ruil; □ D1: Marktvraag □ D2: Marktaanbod □ D3: Marktmechanisme □ D6: Consumentengedrag □ D7: Producentengedrag □ E1: Gezinnen ruilen over de tijd □ E3: Pensioenen □ F1: Speltheorie □ F2: Samenwerken en onderhandelen □ F3: Markt falen □ G1: Risico en verzekeren □ G2: Asymmetrische informatie □ G3: Risico en rente □ H1: Macro economische kringloop □ H2: Economische groei □ H3: Ongelijkheid en herverdeling □ K: keuzeopdracht	90	TT	Schriftelijk
	2	521		Cumulus Markt en Arbeid	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	D, H1, H4	D: concept markt; □ H1: Macro economische kringloop, nationaal inkomen en welvaart □ H4: Arbeidsmarkt en werkloosheid	90	TT	Schriftelijk
	3	531		Cumulus Geldzaken, Welvaart, Speltheorie, Markt, Arbeid en Crisis	Cijfer	CE en SE		20	A, B, C, D, E, F, G, H, I	A: Vaardigheden B: Schaarste, C: Ruil, D: Markt, E: Ruilen over de tijd, F: Samenwerken en onderhandelen, G: Risico en informatie, H: Welvaart en groet, I: goede tijden, slechte tijden	90	TT	Schriftelijk

HAVO 2026-2028 / Engelse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Leesvaardigheid (ERK B1). Wordt afgenomen op eigen laptop.	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A	Domein A Leesvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	ED WB EN-NL
		2	421	Gespreksvaardigheid: het voeren van een discussie bij voorkeur in een groep (ERK B1)MO duurt 30 minuten daarvoor zit 15 minuten voorbereidingstijd	Cijfer	SE		10	C, F	Domein C Gespreksvaardigheid □ Domein F Oriëntatie op studie en beroep	45	MO	Mondeling	
		3	431	Schrijfvaardigheid n.a.v. de behandelde modules en literatuur. (ERK A2+)Afname digitaal met eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D, E	Domein D Schrijfvaardigheid □ Domein E Literatuur	90	TT	Digitaal	ED WB NL-EN
		4	441	Cito Kijk- en Luistervaardigheid (ERK B1+)	Cijfer	SE		10	B	B, Kijk- en luistervaardigheid	90	TT	Schriftelijk	
27/28	5	2	521	Schrijfvaardigheid (ERK B1) n.a.v. behandelde modules Afname digitaal met eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D, E	Domein D Schrijfvaardigheid□ Domein E Literatuur	120	TT	Digitaal	ED WB NL-EN
			522	Kijk- en luistervaardigheid Cito (ERK B2)	Cijfer	SE		20	B	Domein B Kijk -en Luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
		3	531	Gespreksvaardigheid: het voeren van een discussie bij voorkeur in een groep (ERK B1+)MO duurt 30 minuten daarvoor zit 15 minuten voorbereidingstijd	Cijfer	SE		20	C, F	Domein C Gespreksvaardigheid□ Domein F Oriëntatie op studie en beroep	45	MO	Mondeling	
100														

HAVO 2026-2028 / Franse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Kennistoets hoofdstuk 1 + leesvaardigheid	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D	A: leesvaardigheid, D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Kennistoets hoofdstuk 2 + leesvaardigheid	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D	A: leesvaardigheid, D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Schrijfvaardigheidstoets (formeel en informeel) (ERK-niveau A2)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D	D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	WN NL-FR
		4	441	Leestoets: Cito-leesteksten (niveau A2+B1)	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	WB FR-NL
27/28	5	1	511	Spreekvaardigheid monoloog en dialoog (ERK-niveau B1)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	15	C1, C2, F	C1: gesprekken voeren, C2: spreken, F: oriëntatie op studie en beroep	30	MO	Mondeling	
		2	521	Cito kijk- en luistertoets (ERK-niveau B1)	Cijfer	SE		20	B	B: kijk -en luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
			522	leesverslag van een Frans werk	NB-NNB	SE		0	E	E: literatuur		PO	Schriftelijk	
		3	531	Schrijfvaardigheid ERK-niveau A2+leerling kan korte eenvoudige dagboekteksten en persoonlijke brieven schrijven	Cijfer	SE		15	D	D: schrijfvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	WB NL-FR
			532	Foutenanalyse leesvaardigheid op basis van examenteksten.	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid		PO	Schriftelijk	WN FR-NL
100														

HAVO 2026-2028 / geschiedenis														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3)/): Tijdvak 1. De tijd van jagers en boeren en Tijdvak 2. De tijd van Grieken en Romeinen/kenmerkende aspecten 1 t/m 8 +-thema 1	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: Thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3): Tijdvak 3 De tijd van monniken en ridders en Tijdvak 4. De tijd van steden en staten/ kenmerkende aspecten 9 t/m 17	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3) Tijdvak 5. De tijd van ontdekkers en hervormers en Tijdvak 6. De tijd van regenten en vorsten/kenmerkende aspecten 18 t/m 26	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk	
		4	441	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3):Tijdvak 7. De tijd van pruiken en revoluties en Tijdvak 8. De tijd van burgers en stoommachines/kenmerkende aspecten 27 t/m 36 + thema 2	Cijfer	CE en SE		10	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk	
27/28	5	1	511	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3): Tijdvak 9. De tijd van de wereldoorlogen/Tijdvak 10. de tijd van televisie en computer/kenmerkende aspecten 37 t/m 49 + thema 3	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk	
		2	521	Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 3)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D, E	D: geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk	
		3	531	Historische contexten/Het Britse Rijk 1650-1900/Duitsland in Europa 1918-1991/Het moderne Nederland 1948-2008 / kenmerkende aspecten 18 t/m 49	Cijfer	CE en SE		20	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk	

100

HAVO 2026-2028 / Havo-P (ppmg)														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	2	422	Opdracht 'Mijn wereld'. Inzicht in eigen kwaliteiten en het organiseren van een beroepenmarkt voor alle leerlingen in 4HAVO.	Cijfer	School		10	Schooleigen			PO	Praktisch	
		3	432	Product ontwerpen voor een externe opdrachtgever.Werkvelden: Gedrag en maatschappij, Taal en cultuur.	Cijfer	SE en school		15	B11, B14, C15, D17, Schooleigen	B11: Digitale vaardigheden, B14: creatief denken, C15: werkveld, D17: Producten.		PO	Praktisch	
		4	442	Een proces verbeteren voor een externe opdrachtgever.Werkvelden: Gedrag en maatschappij, Recht	Cijfer	SE en school		15	B11, C15, D18, Schooleigen	B11: Digitale vaardigheden, C15: Werkvelden, D18: Processen		PO	Praktisch	
			443	Individueel bewijsportfolio voor de vaardigheden communiceren, samenwerken en omgaan met anderen. Leerling bepaalt zelf welke onderdelen bewijsmateriaal vormen. Het portfolio wordt gedurende het jaar opgebouwd. Beoordelingscriteria worden in de les verstrekt.	NB-NNB	SE		0	B7, B8, D22	B7: Samenwerken, B8: Taalvaardigheden, D22: Omgaan met anderen		PO	Schriftelijk	
			444	Individuele presentatie over bewijsportfolio. Presentaties vinden buiten de toetsweek plaats. Beoordelingscriteria worden in de les verstrekt.	NB-NNB	SE en school		0	B7, B8, D22	B7: Samenwerken, B8: Taalvaardigheden, D22: Omgaan met anderen	15	MO	Mondeling	
27/28	5	2	532	Afsluitende opdracht, inclusief bedrijvenbezoek. Weging onder voorbehoud.	Cijfer	SE		40	A1, A2, A3, D16, D19, D20, D21, D23, D24, D25	A1: praktijkgerichte opdrachten, A2: Interactie met opdrachtgever, A3: context van externe opdrachtgever, D16: diensten, D19: onderzoeksplan opzetten, D20: onderzoek uitvoeren, D21: experts bevragen, D23: inwinnen informatie bij overheid en lokale instellingen, D24: duurzame ontwikkelingsdoelen, D25: kennis gebruiken.		PO	Praktisch	
		3	533	Portfolio voor het aantonen vaardigheden. Het portfolio wordt middels een verslag en een individuele presentatie afgerond. De presentaties vinden in de lessen plaats. Weging en exacte vormgeving onder voorbehoud. Voor duur presentatie, zie opdracht uitgereikt door de docent.	Cijfer	SE		20	A4, A5, B6, B9, B10, B12, B13, C15	A4: ontwikkelen eigen interesses, A5: ontwikkelen van kwaliteiten, B6: Sociaal handelen, B9: informatievaardigheden, B10, reken- en wiskundige vaardigheden, B12: Analytische vaardigheden, B13: Kritische denkvaardigheden, C15: werkvelden		PO	Mondeling	

100

HAVO 2026-2028 / informatica														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Informatie en data + Datarepresentaties.Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE		5	C1, C2, C4, A9	C1: Doelstellingen, C2: Identificeren, C4: Standaardrepresentaties, A9: Informatica hanteren als □ perspectief	60	TT	Digitaal	ED
		2	422	Usability + HTML-CSS	Cijfer	SE		10	F1, A1, A2, A3	F: Interactie, A1: Informatievaardigheden gebruiken, A2: Communiceren, A3: Reflecteren op leren		PO	Praktisch	
		3	431	Denken over informatica, Hard- en Software en security.Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	F2, F3, F4, E1, E2, A4, A5, A7, A11, A12, A13	F2: Maatschappelijke aspecten, F3: Privacy, F4: Security, E1: Decompositie, E2: Security, A4: Oriënteren op studie en □ beroep, A5: Onderzoeken, A7: Waarderen en oordelen, A11: Ethisch handelen, A12: Informatica instrumentarium □ hanteren, A13: Werken in contexten	60	TT	Digitaal	ED
		4	442	Ontwikkelen met programmeertaal	Cijfer	SE		15	B1, D1, D2, A6, A8, A10	B1: Algoritmen, D1: Ontwikkelen, D2: Inspecteren en aanpassen, A6: Modelleren, A8: Ontwerpen en □ ontwikkelen, A10: Samenwerken en □ interdisciplinariteit		PO	Praktisch	
27/28	5	1	511	Security + Datastructuren + Automaten + Grammatica's.Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	C3, B2, B3, B4	C3: Representeren, B2: Datastructuren, B3: Automaten, B4: Grammatica's	90	TT	Digitaal	ED
			512	Databases en SQL	Cijfer	SE		10	H, C5	H: Databases, C5: Gestructureerde data		PO	Praktisch	
		2	522	Keuzedomein: Netwerken	Cijfer	SE		20	L	L: Netwerken		PO	Praktisch	
		3	532	Keuzedomein: User Experience	Cijfer	SE		20	P	P: User Experience		PO	Praktisch	
								100						

HAVO 2026-2028 / kunst beeldende vormgeving														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	412	KUBV: Praktische opdracht A: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		10	A1, A2, A3, C	A1: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers, A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, C: Oriëntatie op studie en beroep		PO	Praktisch	
		2	422	KUBV: Praktische opdracht B: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		10	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: praktijk		PO	Praktisch	
		3	431	KUA: Toets Kunst Algemeen: Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1 t/m B6, C	A: Vaardigheden, B1: Kunst en religie, levensbeschouwing, B2: Kunst en esthetica, B3: Kunstenaar en opdrachtgever, politieke en economische macht, B4: Kunst en vermaak, B5: Kunst, wetenschap en techniek, B6: Kunst intercultureel, C: Onderwerpen	90	TT	Digitaal	ED
		4	442	KUBV: Praktische opdracht C: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		10	A3, B	A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk		PO	Praktisch	
27/28	5	1	512	KUBV: Praktische opdracht D: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		20	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk		PO	Praktisch	
		2	521	KUA: Toets Kunst Algemeen: Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1 t/m B6, C	A: Vaardigheden, B1: Kunst en religie, levensbeschouwing, B2: Kunst en esthetica, B3: Kunstenaar en opdrachtgever, politieke en economische macht, B4: Kunst en vermaak, B5: Kunst, wetenschap en techniek, B6: Kunst intercultureel, C: Onderwerpen	90	TT	Digitaal	ED
			522	KUBV: Praktische opdracht E: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		10	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk		PO	Praktisch	
		3	532	KUBV: Praktische opdracht E: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		20	A3, B	A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk		PO	Praktisch	

100

HAVO 2026-2028 / lichamelijke opvoeding														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Veldsporten, atletiek: springen, werpen, lopen. Balspelen: softbal, hockey, rugby, voetbal, frisbee. Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			412	Zaalsporten: turnen (springen), volleybal, basketbal,acrogym/circus, tafeltennis, conditionele vormen,zelfverdediging (judo). Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		2	421	Zaalsporten: turnen (zwaaien), zaalhockey, zaalvoetbal,volleybal, basketbal, bewegen op muziek, tennis. Vrije deel in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		3	431	Zaalsporten: turnen (springen en zwaaien), badminton. Vrije deel in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		4	441	Zaalsporten: turnen (springen), volleybal, basketbal,acrogym/circus, tafeltennis, conditionele vormen,zelfverdediging (judo). Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			442	Veldsporten: atletiek, springen werpen, lopen. Balspelen: softbal, hockey, voetbal. Vrije deel: in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
27/28	5	1	511	keuze 1: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
		2	512	keuze 2: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			521	keuze 3: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
			522	keuze 4: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
		3	531	sportoriëntatie/schrijven van een eindverslag	OVG-be	SE		100	A, E	A: vaardigheden, E: bewegen en samenleving		PO	Schriftelijk	
100														

HAVO 2026-2028 / maatschappijleer														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	412	Analyse maatschappelijk probleem	Cijfer	SE		15	A1, A2	A1: Informatievaardigheden A2: Benaderingswijzen		PO	Schriftelijk	
		2	421	Toets: Parlementaire democratie + Rechtsstaat.Afname op eigen laptop.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	35	B1, B2, B3, C1, C2, C3	B1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel van rechtsstaat, B2: De praktijk van de rechtsstaat, B3: Internationale vergelijking en internationale organisaties. C1: Politieke rechten, de structuur van de democratie, C2: De praktijk van de parlementaire democratie, C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties.	60	TT	Digitaal	ED
		3	431	Toets: Pluriforme Samenleving.Afname op eigen laptop.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	25	E1, E2, E3, E4	Subdomein E1: Geschiedenis van de pluriforme samenleving Subdomein E2: Grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving Subdomein E3: De praktijk van de pluriforme samenleving Subdomein E4: Internationale vergelijking en internationale organisaties.	60	TT	Digitaal	ED
		4	441	Toets: Verzorgingsstaat. Afname eigen laptop	Cijfer	SE		25	D1, D2, D3, D4	D1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat. D2: Sociale rechten en plichten ; kenmerken van een verzorgingsstaat. D3: De praktijk van de verzorgingsstaat. D4: Internationale vergelijking en internationale organisaties.	60	TT	Digitaal	ED

100

HAVO 2026-2028 / maatschappijwetenschappen

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Vorming: hoofdstuk 1 boek Seneca (de samenleving en het individu)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	B1, F, G	B1: socialisatie, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Binding: hoofdstuk 2 (de samenleving en bindingen). Verhouding: hoofdstuk 3 (de samenleving en verschillen)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	B1, D1, C1 t/m C4, F, G	B1: socialisatie, D1: sociale cohesie; mate van binding, C1: sociale ongelijkheid, C2: macht en gezag, C3: maatschappelijke en politieke conflicten in de samenwerking, C4: sociale ongelijkheid binnen een specifieke context, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit	90	TT	Schriftelijk	
		3	432	Verhouding: hoofdstuk 5 (onderzoeksvaardigheden) / praktische opdracht	NB-NNB	SE		0	F, G	F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/ onderzoek doen naar politieke actualiteit		PO	Praktisch	
		4	441	Binding: hoofdstuk 4 (politiek in theorie) + hoofdstuk 6 (politiek in praktijk)	Cijfer	CE en SE		15	B1, B2, C2, C3, D2, E1, E2, F, G, bijlage 5	B1: socialisatie, B2: politieke socialisatie, C2: macht en gezag, C3: maatschappelijke en politieke conflicten en samenwerking, D2, politieke instituties en representatie/representativiteit, E1: veranderingsprocessen rationalisering, institutionalisering en individualisering, E2: veranderingsprocessen staatvorming, democratisering, globalisering, F: analyse van/onderzoek doen naar een actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit, Bijlage 5 staat in de syllabus, examenblad.nl	90	TT	Schriftelijk	

27/28	5	1	511	Verandering: hoofdstuk 5/7(Begrippen en kernconcepten uit voorgaande hoofdstukken wordt bekend geacht)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B3, F, G	A: vaardigheden, B3: socialisatie binnen een specifieke context, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualisatie	90	TT	Schriftelijk
	2		521	Verhouding: hoofdstuk 8/9(Begrippen en kernconcepten uit voorgaande hoofdstukken wordt bekend geacht)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B, C1, C2, C4, C5, C6, F, G	A: vaardigheden, B: vorming, C1: sociale ongelijkheid, C2: macht en gezag, C4: sociale ongelijkheid binnen een specifieke context, C5: maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op sociale ongelijkheid binnen een specifieke context, C6: overheidsbeleid en standpunten van aanhangers van politieke stromingen, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualisatie	90	TT	Schriftelijk
	3		531	Alle examenstof: hoofdstuk 1 t/m hoofdstuk 9	Cijfer	CE en SE		20	A, B, C, D, E, bijlage 5	A: vaardigheden, B: vorming, C: verhouding, D: binding, E: verandering	120	TT	Schriftelijk

HAVO 2026-2028 / natuurkunde														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Beweging en elektriciteit. Waaronder: eenparigebewegingen, snelheid, versnelling, vrijeval. Lesstof uit NOVA 4Havo H1	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C1	A: vaardigheden, C1: kracht en beweging	90	TT	Schriftelijk	BN
		2	421	Praktisch schoolexamen over een natuurkundig onderwerp.Verslaglegging is onderdeel van het portfolio. Het practicum vindt plaats in SE-week 2.	NB-NNB	SE		0	A, G, I1, I2, I3	A: vaardigheden, G: meten en regelen, I1: experiment, I2: modelstudie, I3: ontwerp	120	PO	Praktisch	BN
		3	431	Elektriciteit, krachten en materialen + inhoud uitSE4.1. Waaronder: Weerstand, serie, parallel, schakelingen in huis,krachten, ontbinden en samenstellen, eerste en tweede wetvan Newton, momentenwet, dichtheid, molecuulbouw,vervorming, warmte(transport), materiaal kennis + inhoudSE4.1. Lesstof uit NOVA 4Havo H2 t/m H4 + H1	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D1, D2, G1, C1	A: vaardigheden, D1: eigenschappen van stoffen en materialen, D2: functionele materialen, G1: gebruik van elektriciteit, C1: kracht en beweging	90	TT	Schriftelijk	BN
		4	441	Arbeid, energie, spiegels en lenzen. Waaronder: arbeid, energiesoorten, kinetische energie, behoud van energie, vermogen, spiegelbeeld, breking van licht,constructies, lenzenformule en vergroting. Lesstof uit NOVA 4Havo H5 en H6	Cijfer	CE en SE		10	A, B3, C2	A: vaardigheden, B3: optica, C2: energieomzettingen	90	TT	Schriftelijk	BN
			442	Practicum portfolio. Wordt opgebouwd uit het PSE van periode 2 plus 3 practica uit de studiewijzer	Cijfer	SE		10	A, I, G	A: Vaardigheden□ I: Onderzoek en ontwerp, □ G: meten en regelen		PO	Praktisch	BN
27/28	5	1	511	Energie + voorkennis 4 HAVO.Waaronder: rendement, energie besparen, opwekken,duurzaamheid. Lesstof uit NOVA 5H H6	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, C2	A: vaardigheden, C2: energieomzettingen	150	TT	Schriftelijk	BN
		2	521	Trillingen en golven, Radioactiviteit en medische beeldvorming + inhoud SE5.1. Waaronder: Frequentie, trillingen, elektromagnetische straling, bouw van het atoom, kernstraling, verval,halveringstijd, absorptie, stralingsbelasting, röntgen,elektrische pulsen, beeldvorming enz. + inhoud SE5.1. Lesstof uit NOVA 5H H7 & H9 +H6	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, B1, B2, C2	A: vaardigheden, B1: informatieoverdracht, B2: medische beeldvorming, C2: energieomzettingen	150	TT	Schriftelijk	BN
			522	Combi cijfer (PSE over technische automatiseringen (Hoofdstuk K2) en een stralingspracticum)	Cijfer	CE en SE		15	G2, I1, I2, I3	G2: technische automatisering, I1: experiment, I2: modelstudie, I3: ontwerp	150	PO	Praktisch	BN
		3	531	Aarde en heelal + inhoud van alle SE's 5H. Waaronder: hemellichamen, cirkelbewegingen, gravitatiewet, gravitatiekracht, ontstaan van heelal + inhoud SE5.1 & SE5.2. Lesstof uit NOVA 5H H6 t/m H9	Cijfer	CE en SE		15	A, B1, B2, C1, C2, E1	A: vaardigheden, B1: informatieoverdracht, B2: medische beeldvorming, C1: kracht en beweging, C2: energieomzettingen, E1: zonnestelsel en heelal	150	TT	Schriftelijk	BN

100

HAVO 2026-2028 / natuur, leven en technologie														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	2	422	Forensisch onderzoek, buiten toetsweek	Cijfer	SE		20	E2	E2: materialen, processen en producenten	90	TT	Schriftelijk	BN
		3	432	Food or Fuel? Buiten toetsweek	Cijfer	SE		20	C + E2	C: aarde en natuur, E2: materialen, processen en producenten	90	TT	Schriftelijk	BN
		4	442	Lab on a chip(afgesloten met een portfolio of dossier)	Cijfer	SE		20	D, E2	D: Gezondheid, bescherming en veiligheid, E2: processen en producenten		PO	Praktisch	
27/28	5	2	521	Ruimte voor de rivier	Cijfer	SE		20	C, E1	C: aarde en natuur, E: materialen, processen en producten		PO	Praktisch	
		3	531	Dynamisch modelleren	Cijfer	SE		20	B, C, D	B: exacte wetenschappen en technologie, C: aarde en natuur, D: gezondheid, bescherming en veiligheid		PO	Praktisch	
100														

HAVO 2026-2028 / Nederlandse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Mondelinge taalvaardigheid: Probleemoplossende groepsdiscussie o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap. Vorbereiding: documentatiemateriaal verzamelen en bestuderen, oefendiscussies observeren en oefendiscussie voeren. Totaalduur SE: 45 minuten: opdracht doornemen, discussie 30 minuten, korte nabespreking.	Cijfer	SE		10	A, B	A: Leesvaardigheid, B: Mondelinge taalvaardigheid	45	MO	Mondeling	
		2	421	Taalvaardigheid en Woordenschat. NN: Cursus Spelling H1 t/m 13 (editie 7.1); Cursus Formuleren H1 t/m 7 (set 6e editie); Cursus Woordenschat (online editie 7.1) WB niet toegestaan!	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	120	TT	Schriftelijk	
		3	431	Schrijfvaardigheid; gedocumenteerde beschouwing schrijven o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap (moet NB zijn). Vorbereiding: oefenbeschouwing (moet afgerond zijn voor NB).	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	150	TT	Digitaal	ED
		4	441	Leesvaardigheid en Argumentatieve vaardigheden. NN: Cursus Basis 1 t/m 8 (set 6e editie), Cursus 1 Meer dan Lezen, Cursus 2 Argumenteren.	Cijfer	CE en SE		10	A, B, D, E	A: Leesvaardigheid, B: Mondelinge taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, E: Literatuur	120	TT	Schriftelijk	
			442	Literaturodosier 4H-5H (start in periode 1). 4H: per periode 1 oorspronkelijk Nederlandstalig (historisch) literair werk lezen met opdracht. + Leesautobiografie. Dossier moet compleet zijn (NB). Laagland, literatuur en lezer: cursus 1 en 3. Wordt afgenomen op eigen laptop.	NB-NNB	SE		0	C, E	C: Schriftelijke taalvaardigheid, E: Literatuur		PO	Digitaal	ED

27/28	5	1	511	Mondelinge Taalvaardigheid; Probleemoplossende discussie o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap. Voorbereiding: documentatiemateriaal verzamelen en bestuderen, oefendiscussies voeren, oefendiscussies observeren. Het mondeling duurt 30 minuten, daarna volgt een bespreking van 15 minuten.	Cijfer	SE		20	A, B	A: Leesvaardigheid B: Mondelinge taalvaardigheid	45	MO	Mondeling	
	2		521	Schrijfvaardigheid; Gedocumenteerd(e) beschouwing/betoog schrijven o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap (moet 'naar behoren' zijn). Aan de hand van documentatie – artikelen, opstellen, website, informatiebronnen – schriftelijke argumentatie opzetten	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	150	TT	Digitaal	ED
	3		531	Mondeling: geanalyseerd gedicht presenteren en mondeling beargumenteerd verslag uitbrengen van leeservaringen, literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire werken. Totaalduur 45 min: voorbereiding gedicht 15 min + mondeling 30 min. Ter voorbereiding Literatuuordossier 532 4H + vervolg in 5H (start in periode 1)	Cijfer	SE		20	C, E	C: Schriftelijke taalvaardigheid E: Literatuur	45	MO	Mondeling	
			532	Literatuuordossier (start in periode 1): 3 oorspronkelijk Nederlandstalige werken lezen met opdracht . Laagland: module 1 en 3. Poëzie-opdracht. Laagland module 2 en 4. Balansverslag.	NB-NNB	SE		0	E	Literatuur		PO	Schriftelijk	

100

HAVO 2026-2028 / profielwerkstuk														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4			Vorbereidende fase PWS. Opdracht en eisen worden verstrekt en toegelicht door docent.	NB-NNB			0				PO	Praktisch	
27/28	5	1												
		2												
	3	531			Cijfer			100				PO	Praktisch	
				Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meerdere grote vakken en bestaat uit drie fasen over het gehele examenjaar. Het wordt afgesloten met een verslag en een bijbehorende presentatie in maart. Voortgang van profielwerkstukwerkzaamheden: De inhoud, eisen, deadlines en weging die horen bij deze werkzaamheden worden bekend gemaakt in september 2027 (via Teams of een ander communicatiekanaal)										
100														

HAVO 2026-2028 / rekenen 3F

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnaamvorm	Hulpmiddelen
26/27	4	3	432	niveautoets rekenen 3F	Cijfer	SE	Hoogste, 2	100			90	TT	Schriftelijk	
								100						

HAVO 2026-2028 / scheikunde

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	NOVA HAVO 4A hoofdstuk 1 Chemisch rekenen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	Domein A Sferen: M:1(4,5,6), R&A:1(1,2,3), 3(1)	Atoombouw, periodiek systeem, chemische hoeveelheid, rekenen aan gehalten, rekenen aan reacties.	90	TT	Schriftelijk	BN
	2	421		PSE practicum; scheidingsmethoden, oplosbaarheid, aantoning, reagentia, verbranding, ontleding, zoutreacties, reactiewarmte, evenwichten. Het practicum wordt afgenomen in SE-week 2. Het verslag is onderdeel van het portfolio	NB-NNB	CE en SE		0	A, B, C, D	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	90	PO	Praktisch	BN
	3	431		NOVA HAVO 4A+4B hoofdstukken 2, 3 en 4. Atoombinding, bindingen tussen moleculen, metaalbinding, ionbinding, brandstoffen, systematische naamgeving, additie, substitutie, kraken, condensatie, hydrolyse. formules en naamgeving van zouten, oplosbaarheid van zouten, bijzondere zouten, rekenen aan zoutoplossingen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, Sferen M:1, 2, 3, 4, R: 1, 2, RA: 1, T:2, 3, 4	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie, E: innovatieve ontwikkelingen in de chemie	90	TT	Schriftelijk	BN
	4	441		NOVA HAVO 4B hoofdstukken 5 en 6. Energie en reactie, reactiewarmte, reactiesnelheid, en beïnvloeden, chemisch evenwicht en verschuiving, zuren en basen, waterevenwicht, chemisch rekenen.	Cijfer	CE en SE		10	Domein A, sferen M:3 R:1, 3, 5 R&A:1, 2, T: 2, 3	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie, F: processen in de chemische industrie	90	TT	Schriftelijk	BN
		442		PSE-vaardigheden portfolio: Deel 1: verslag practicum periode 2. Deel 2: Leerlingen doen in groepen experimenteel onderzoek en verslag van waarnemingen, geven theoretische verklaringen, verwerken resultaten tot conclusies. De onderwerpen die worden getoetst en de momenten van afname worden bekendgemaakt in de studiewijzer van de betreffende periode.	Cijfer	SE		10	A, B, C, D	A: Vaardigheden □ B: Kennis van stoffen en materialen □ C: Kennis van chemische processen en kringlopen □ D: Ontwerpen en experimenteren in de chemie		PO	Praktisch	BN

27/28	5	1	511	Nova 4B+5A hoofdstukken 5, 6 en 7 bewegingEvenwichten (SE) en Zuur-baseRedoxchemie	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, sferen: M, R, R&A, T	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	150	TT	Schriftelijk	BN
	2		521	Nova 4A, 4B + 5A hoofdstukken 3, 4, 8 en 9 chemieZoutenChemisch onderzoekMaterialen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, E, Sferen M, R, RA en T	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	150	TT	Schriftelijk	BN
	3		531	Nova hoofdstukken 7, 9 t/m 11 RedoxchemieMaterialenChemie van het levenIndustriële chemie	Cijfer	CE en SE		15	A,C5,E2,3,F2, 4,G3,4,5; sferen M,R,RA,L	A: Vaardigheden C: Kennis van chemische processen en kringlopen E: Innovatieve ontwikkelingen in de chemie F: processen in de chemische industrie G: Maatschappij en chemische technologie	150	TT	Schriftelijk	BN
			532	PSE: Leerlingen doen in groepen experimenteel onderzoek en verslag van waarnemingen, geven theoretische verklaringen,verwerken resultaten tot conclusies. De onderwerpen die in een onderdeel worden getoetst en het moment van afname worden bekendgemaakt in de studiewijzer van de betreffende periode. De praktische delen hebben dezelfde weging.	Cijfer	CE en SE		15	A, B, C, D, E.	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten, E: innovatieve ontwikkelingen in de chemie		PO	Praktisch	BN

HAVO 2026-2028 / wiskunde A

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Basisvaardigheden wiskunde en lineaire verbanden: rekenen, procenten, exponentiële groei, grafieken en tabellen, lineaire verbanden (hoofdstuk 1 en hoofdstuk 3)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1, C1, C2, C4, C5	A: vaardigheden, B1: rekenen, C1: tabellen, C2: grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden, C4: lineaire verbanden, C5: exponentiële verbanden.	90	TT	Schriftelijk	GR
		2	421	Statistiek en telproblemen: onderzoeksvraag, data verzamelen, kwartielen en spreiding, verdelingen, permutaties en combinaties, etc (hoofdstuk 2 en 4)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B3, E1, E2, E3, E4	A: vaardigheden, B3: telproblemen, E1: presentaties van data interpreteren en beoordelen, E2: data verwerken, E3: data en verdelingen, E4: statistische uitspraken doen.	90	TT	Schriftelijk	GR
		3	431	Veranderingen en statistiek: toename diagrammen en differentiequotienten, betrouwbaarheidsintervallen, conclusies trekken (hoofdstuk 5 en 7)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D, E1, E3, E4	A: vaardigheden, D: veranderingen, E1: presentaties van data interpreteren en beoordelen, E3: data en verdelingen, E4: statistische uitspraken doen.	90	TT	Schriftelijk	GR
		4	441	Formules en herleiden (hoofdstuk 6)	Cijfer	CE en SE		10	A, B2, C2, C3	A: vaardigheden, B2: Algebra, C2: Vergelijkingen en ongelijkheden, C3: Formules met één of meerdere variabelen	90	TT	Schriftelijk	GR
			442	Statistiek toepassen op grote dataset. Beoordelingscriteria worden uitgedeeld in de les, aan het begin van de periode.	NB-NNB	SE		0	A, E5	A: vaardigheden, E5: statistiek met ICT		PO	Praktisch	ED GR
27/28	5	1	511	Verbanden (rekenen, grafieken en tabellen, lineaire en exponentiële verbanden (H1 + H3 + H9))	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B1, C1 t/m C5	A: Vaardigheden, B1: Rekenen, C1: tabellen, C2: grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden, C3: formules met één of meerdere variabelen, C4: lineaire verbanden, C5: exponentiële verbanden.	150	TT	Schriftelijk	GR
		2	521	Statistiek (frequentiepolygoon, cumulatief, relatief, groepen vergelijken, betrouwbaarheidsintervallen, verschillende verdelingen (H10 + statistiek voorkennis H2 en 7))	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, E1 t/m E4	A: Vaardigheden, E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen, E2: data verwerken, E3: data en verdelingen, E4: statistische uitspraken doen.	150	TT	Schriftelijk	GR
		3	531	Rekenen en algebra, verbanden (lineair en exponentieel), statistiek (H3 + H6 + H9 + H10 + H11 + H12)	Cijfer	CE en SE		20	A, B1, B2, C1 t/m C5, E1 t/m E4	A: Vaardigheden, B1: Rekenen, B2: Algebra, C: verbanden (alle subdomeinen), E: statistiek (subdomeinen zonder ICT)	150	TT	Schriftelijk	GR

HAVO 2026-2028 / wiskunde B

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
26/27	4	1	411	Toetsweek, Gehele behandelde stof H1 -< hfst 2 en wiskundige vaardigheden. H1 Lineaire en kwadratische vormen; H2: Veranderingen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1, B2, D1, D2	A: Vaardigheden, B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies	120	TT	Schriftelijk	GR
	2		421	Toetsweek H3 meetkunde & H4: Werken met formules	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	C1 en C2, B1	C1 en C2 Hoeken en afstanden: B1:Standaardfuncties	120	TT	Schriftelijk	GR
	3		431	Toetsweek: Hoofdstuk 5 Functies en vergelijkingen en behandelde stof van hoofdstuk 6 Afgeleide functie.	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	B1, B2, B3, D1, D2, D3, D4	B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, B3: Evenredigheidsverbanden, D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies, D3: Bepaling afgeleide functies, D4: Toepassing afgeleide functies	150	TT	Schriftelijk	GR
			432	Portfolio Wiskundige vaardigheden + H1 & H2: Lineaire en kwadratische vormen & Veranderingen. & H3: Meetkunde & H4 Werken met formules; H5: Allerlei formules	NB-NNB	CE en SE		0	A, D3, C1, C2	A: wiskundige vaardigheden, A: Vaardigheden, B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, D1: Veranderingen; D2 afgeleide functies; C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden;B1 Functies grafieken en vergelijkingen		PO	Praktisch	GR
	4		441	Toetsweek H6 & H7: H6 De afgeleide functie & H7 Lijnen en Cirkels	Cijfer	CE en SE		10	D1, D2, D3, D4, C2	D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies, D3: Bepaling afgeleide functies, D4: Toepassing afgeleide functies, C2: Algebraïsche methoden	120	TT	Schriftelijk	GR
27/28	5	1	511	H3 Meetkunde H7 Lijnen en Cirkels & H8 Goniometrie	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	C1, C2, B4, A	C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden, B4: Periodieke functies, A: Vaardigheden	150	TT	Schriftelijk	GR
	2		521	H5 Functies en vergelijkingen & H9 Exponentiële en logaritmische & H10 Meetkundige berekeningen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	B1, B2, B3, A, C1, C2	B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, B3: Evenredigheidsverbanden, A: Vaardigheden, C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden	150	TT	Schriftelijk	GR

BIJLAGE PTLG

In het PTA zijn uitsluitend toetsen opgenomen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen (SE).

In leerjaar 4 havo worden daarnaast enkele toetsen afgenomen die uitsluitend meetellen als voortgangsinformatie en niet behoren tot het schoolexamen. Deze toetsen zijn vastgelegd in het Programma Toetsing Lyceum de Grundel (PTLG).

In deze bijlage zijn de PTLG-toetsen opgenomen die in de 4 havo afgenomen. Deze toetsen vallen uitdrukkelijk buiten het PTA en de bijbehorende wet- en regelgeving.

Door deze toetsen in een bijlage bij het PTA op te nemen, ontstaat een volledig overzicht van alle toetsen die in de bovenbouw worden afgenomen.

HAVO 2026-2028 / levensbeschouwing

Leerj v lichting	Periode	Toetssoort afkorting	Toetscode	Toetsomschrijving	Resultaat- weergave	Toets-duur	Weging
Leerjaar 4	1	TT	411	Inleiding ethiek: theoretische basis	Cijfer1-10	60	3
	2	PO	421	Toepassing Ethiek I: Reclame	Cijfer1-10		2
	3	TT	431	Toepassing Ethiek II Maakbaarheid van het leven: Genetische modificatie bij mensen en euthanasie	Cijfer1-10	60	3
	3	PO	441	Toepassing Ethiek III Beroeps- en bedrijfsethiek	Cijfer1-10		2